

การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาด้วยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน
ตามหลักอริยสัจสี่
RAISING EDUCATIONAL QUALITY BY ORDINARY NATIONAL EDUCATIONAL TEST
THROUGH THE FOUR NOBLE TRUTHS

สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์¹
Samphan Phanphruk¹

¹ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

¹Director of The National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)

Received: September 13, 2018 Revised: November 22, 2018 Accepted: December 9, 2018 Published Online: March 28, 2019

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล และหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดให้มีการประเมินระดับชาติด้วยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ซึ่งเป็นการทดสอบความรู้ความคิดรวบยอดตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรฯ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน เพื่อใช้วางแผนยกระดับคุณภาพการ จัดการศึกษาและใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ ดังนั้น การยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาโดยผล O-NET จึงเป็นพันธกิจสำคัญของครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง ที่ต้องร่วมมือกัน ดำเนินการ

อริยสัจสี่ ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ เป็นคำสอนพื้นฐานขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่เป็น คำสอนหลักของพุทธศาสนา ครอบคลุมคำสอนสำหรับพุทธศาสนิกชน อีกทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้อริยสัจสี่ ในการประเมินระดับชาติด้วยผล O-NET ได้ดังนี้

1) ทุกข์ เป็นผลจากการจัดการศึกษาที่ได้ผล O-NET ไม่มีพัฒนาการ และหรือต่ำกว่าโรงเรียนที่มี บริบทเดียวกัน และหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยวิเคราะห์จากรายงาน O-NET ของนักเรียนรายบุคคล ของ สถานศึกษา (โดยเฉพาะรายงานฉบับที่ 1 2 3 5) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการภาค ตามลำดับ

2) สมุทัย เป็นสาเหตุที่สถานศึกษาสามารถปรับปรุงและพัฒนาได้ภายในปีการศึกษานั้น ๆ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้าที่เน้นด้านจิตพิสัย และกระบวนการที่เน้นทักษะพิสัยในด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และการบริหารที่ยังไม่เต็มศักยภาพ และหรือยังมีประสิทธิภาพไม่มากเท่าที่ควร โดยเฉพาะการนำผล การทดสอบรายตัวชี้วัดในระดับชั้นเรียน (ปพ.5) และระดับชาติ (O-NET) ไปใช้วางแผนการปรับปรุงและ พัฒนาการเรียน การจัดการเรียนรู้ และการบริหาร

3) นิโรธ เป็นผลจากการจัดการศึกษาที่ได้ผล O-NET ในปีการศึกษาถัดไป ที่มีพัฒนาการ และหรือสูง กว่าโรงเรียนในบริบทเดียวกัน และหรือเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้การบริหารและการจัดการ

¹Corresponding author: samphan@gmail.com

เรียนรู้แบบมืออาชีพ ในการปฏิบัติงานตามปกติควบคู่กับการวิจัย โดยไม่เพิ่มภาระให้กับผู้บริหาร ครู และนักเรียน

4) มรรค เป็นการบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบมืออาชีพ ที่เน้นวงจรคุณภาพ (PDCA Cycle) ตามกระบวนการทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันดังนี้

(1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ตามคุณภาพผู้เรียนที่วิเคราะห์จากหลักสูตรฯ และมุ่งให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งนำจุดอ่อน (O-NET ต่ำ) และจุดแข็ง (O-NET สูง) ในสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่ได้จากการประเมินตนเองในปีที่ผ่านมา แล้วนำไปวางแผนการบริหาร แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการวัดและประเมิน และแผนวิจัย

(2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามแผน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่เน้นการลดจุดอ่อน และเพิ่มจุดแข็งของผลการจัดการศึกษาในปีที่ผ่านมา โดยการใช้การเรียนรู้เชิงรุก ด้วยอิทธิบาท 4 (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) และหัวใจนักปราชญ์

(3) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ให้ถือทอเชื่อมโยงกับการทดสอบและประเมินระดับชาติ ที่มุ่งวัดคุณภาพผู้เรียนที่ระบุในตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรเช่นกัน โดยเฉพาะใช้ผังแบบทดสอบ รูปแบบข้อสอบ ตัวอย่างข้อสอบ และกระดาษคำตอบของ O-NET มาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน ในการสอบปลายภาค/ปี เป็นคะแนนรายงานใน ปพ.5 ด้วย รวมทั้งประยุกต์ใช้วิธีการตรวจรักษา ผู้ป่วยทางการแพทย์ที่บูรณาการการประเมินเพื่อจัดตำแหน่ง การประเมินวินิจัย การประเมินตามสภาพจริง การประเมินความก้าวหน้า และการประเมินสรุปผลรวม

คำสำคัญ: คุณภาพการศึกษา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน อริยสัจสี่

ABSTRACT

The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560 (Section 54) mentioned that the state has the duty to carry out, supervise, promote and support education provision to have quality and to meet international standards. Moreover, the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008) defined that evaluation is conducted in order to assess learners' quality at national level, based on the learning standards prescribed in the Basic Education Core Curriculum. The national assessment with the Ordinary National Educational Test (O-NET) has been conducted to test the knowledge and thinking ability of Grade 6, 9 and 12 students. The national test results will be used as indicators to not only raise the education quality but also to have a role in national policy formation and implementation. The National Assessment with the Ordinary National Educational Test (O-NET) is becoming a crucial mission for teachers, school principals, and stakeholders to collaboratively implement.

The Four Noble Truths are the most fundamental teachings of Buddha. It is believed that Buddha's principal teaching on The Four Noble Truths cover all other Buddhist teachings. Moreover, we can also apply The Four Noble Truths in each aspect of the National Assessment with the Ordinary National Educational Test (O-NET).

1) The First Noble Truth) diagnose the problem or suffer (implies educational outputs)O-NET score (that are lower than expectations and/or determined including lower than other schools with similar context)school size, school location, education service area office, province, affiliation and nation level (by analysis of O- NET score reports for students, school)score reports number 1, 2, 3, 5(, the Educational Service Area Office, the Provincial Education Office, and the Regional Education Office respectively .

2) The Second Noble Truth (identify the cause or cause of suffering) implies causes that can be solved within the academic year including input, emphasizing on affective, process, focusing on psychomotor skills according to insufficient potential of learning, instruction, and PDCA cycle-based administration behaviors, in particular use of classroom and national assessment results (O-NET) of individual learning indicators for learning, instruction and administration improvement planning.

3) The Third Noble Truth (realization that there is a solution or cessation of suffering) implies educational outputs (O-NET) of next academic year that are improved and/or reach expected goals or criteria by professional administration and instruction in routine functioning and research without increasing the burdens of students, teachers and school principals.

4) The Fourth Noble Truth (the way to achieve a release from problem/suffering or path to cessation of suffering) implies professional educational administration and instruction for effectiveness, efficiency, and worthiness by 3 aligned factors of educational process-as follows:

(1) Setting educational objectives bases on students' quality mentioned in the learning indicator of each learning standards for certain strands which are analyzed from the curriculum, and focused on 21st century skills including the weakness point (low O-NET score) and strength point (high O-NET score) from the O-NET score reports of previous year(s) to assess yourself and used for administration plan, lesson plan, measurement and evaluation plan, along with research plan.

(2) Learning process according to educational plan for successful educational provision objectives focused on decreasing weaknesses and increasing strong points emphasizes Active learning with "4 Paths of Accomplishment" (Chanda, Viriya, Chitta, Vimangsa) and "The essences of being wise" (Su, Chi, Pu, Li)

(3) Educational measurement and evaluation reflects instruction quality by availing of relevant indicators in the curriculum, regarding educational objectives, in which periodical classroom assessment of learning indicators in each learning standard is recorded on the document of learning outcomes for each subject of each learner by teachers and used for

testing preparation with only significant indicators tested, also applying the O- NET test blueprint, item format, sample of item and answer sheet to mid-year and final classroom examinations which are recorded in the school evaluation document, as well as adapted classroom assessment like the medical treatment by effectively integrating various types of assessments particularly Placement, Diagnostic, Authentic, Formative and Summative.

KEYWORDS: Education Quality, O-NET, Four Noble Truths

บทนำ

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ใช้ประเมินระดับชาติที่เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 ได้มีการสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (การประเมินระดับชาติ) เพื่อนำไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (30%) ควบคู่กับการใช้ผลการประเมินของสถานศึกษา (GPAX 20%) และใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ต่อมาจึงมีการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551) ตามลำดับ ทั้งนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 ได้ใช้ O-NET เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสำเร็จการศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (30%) และมีการใช้ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูงตามลำดับและยังใช้ O-NET เป็นตัวชี้วัดผลการจัดการศึกษาในระดับกระทรวง เขตพื้นที่ สถานศึกษา ในคำรับรองปฏิบัติราชการของ ก.พ.ร. และเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ของแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ของกระทรวงศึกษาธิการ

ผลการวิจัยวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ย้อนหลัง 5 ปี (ปีการศึกษา 2554 – 2558) จำนวน 5 วิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ พบว่าคุณภาพของข้อสอบส่วนมากมีค่าสถิติของข้อสอบ (ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก) ผ่านเกณฑ์ และมีค่าการเดาค่อนข้างต่ำ หรือนักเรียนเดาไม่ค่อยถูก ส่วนคุณภาพของแบบทดสอบมีค่าความเที่ยงในระดับที่ยอมรับได้ (สังวรณั จัดกระโทก และคณะ, 2559) มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) อีกทั้งผลการทดสอบ O-NET ในปี พ.ศ. 2558 ในวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบ PISA ปี 2015 ความรอบรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific literacy) ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematic literacy) และด้านการอ่าน (Reading literacy) ตามลำดับ (ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ และคณะ, 2560) ตลอดจนระบบการทดสอบ

ทางการศึกษาระดับชาติ ของ สทศ. ได้มีการเทียบเคียงกับระบบการทดสอบและประเมินทางการศึกษาระดับชาติกับประเทศในอาเซียน 13 ประเทศ 15 หน่วยงาน (Pitiyanuwat & Phanphruk, 2013)

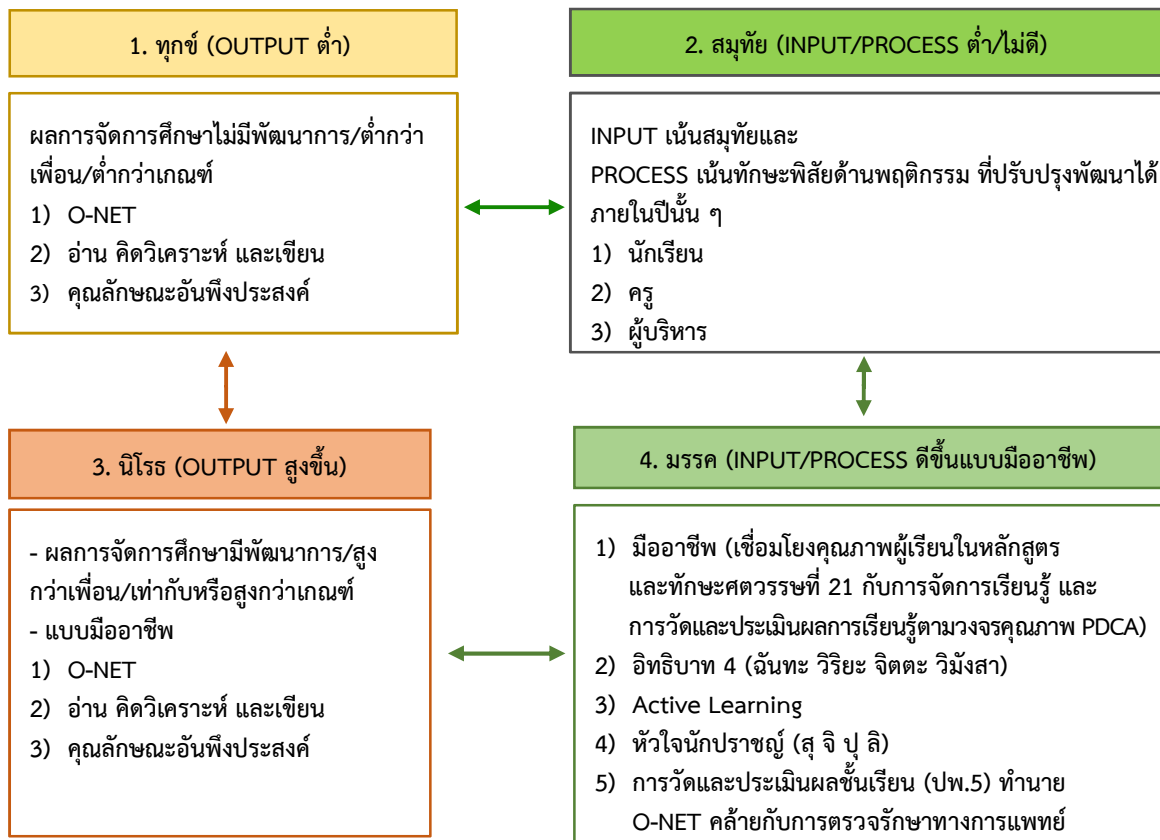
การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในปัจจุบันจึงแสดงด้วยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งเป็นข้อสอบกลางที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ต้องสอบด้วยแบบทดสอบเดียวกัน ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ที่เป็นไปตามมาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ แต่ก็มีรายงานผลสอบ O-NET ทั้งระดับนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (77 จังหวัด) และสำนักงานศึกษาธิการภาค (18 ภาค) จำแนกตามตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทเดียวกันกับโรงเรียนนั้น ๆ เช่น ขนาดโรงเรียน (เล็ก/กลาง/ใหญ่/ใหญ่พิเศษ) ที่ตั้งโรงเรียน (ในเมือง/นอกเมือง) เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด สังกัด ภูมิภาคเดียวกัน และระดับประเทศ จึงสามารถใช้ประเมินตนเอง ทั้งแข่งกับตนเอง (ภายในโรงเรียน) และแข่งกับเพื่อน (เปรียบเทียบกับนักเรียนหรือโรงเรียนอื่นๆ ในบริบทเดียวกันได้) สามารถนำไปใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และใช้เป็นตัวชี้วัดคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยเฉพาะตามยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 วรรคสาม ... รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาด้วย O-NET ตามหลักอริยสัจสี่ ได้มีการนำไปใช้ใน “โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 โดยส่งเสริมการนำผล O-NET ไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน” และ “โครงการส่งเสริมการนำผล O-NET ไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา” ของ สทศ. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมาก และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 94 เห็นว่าสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนได้ และร้อยละ 69 เห็นว่าช่วยให้ผลสอบ O-NET สูงขึ้น

กรอบแนวคิด

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ใช้ประเมินระดับชาติกับนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ปัจจุบันมี 4 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์) และมัธยมศึกษาปีที่ 6 (มี 5 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม) แม้ว่าทุกคนใช้แบบทดสอบ O-NET เดียวกัน แต่มีการรายงานผลจำแนกตามตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบริบทเดียวกันกับโรงเรียนนั้นๆ ด้วย ได้แก่ ขนาดโรงเรียน (เล็ก/กลาง/ใหญ่/ใหญ่พิเศษ) ที่ตั้งโรงเรียน (ในเมือง/นอกเมือง) เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด สังกัด ภูมิภาค เดียวกันกับโรงเรียนนั้นๆ และระดับประเทศ จึงสามารถใช้ประเมินตนเองได้ทั้งแบบอิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม ทั้งนี้สามารถใช้รายงานผล O-NET ซึ่งมี 5 แบบ คือ แบบนักเรียนรายบุคคล แบบรายสถานศึกษา แบบรายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบบรายสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และแบบรายสำนักงานศึกษาธิการภาค ไปยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจสี่ ดังนี้

- 1) ทุกซ์ เป็นผลจากการจัดการศึกษาที่ได้ผล O-NET ไม่มีพัฒนาการ และหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัด (อิงเกณฑ์) และหรือต่ำกว่าโรงเรียนที่มีบริบทเดียวกัน (อิงกลุ่ม)
- 2) สมุทัย เป็นสาเหตุที่โดยเฉพาะนักเรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปรับปรุงและพัฒนาได้ในปีการศึกษานั้น ๆ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้าเน้นด้านจิตพิสัย และกระบวนการเน้นทักษะพิสัยในด้านพฤติกรรม การเรียน การจัดการเรียนรู้ และการบริหารแบบวงจรคุณภาพ (PDCA cycle) ที่ไม่เต็มตามศักยภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะขาดการนำผลการทดสอบในระดับชั้นเรียนและระดับชาติ (O-NET) ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการบริหารแบบถักทอเชื่อมโยงกัน
- 3) นิโรธ เป็นผลการจัดการศึกษาที่ได้ผล O-NET มีพัฒนาการและหรือสูงกว่าโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน และหรือเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัด (อิงเกณฑ์) โดยการบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบมีอาชีพ ในการปฏิบัติงานปกติควบคู่กับการวิจัย
- 4) มรรค เป็นการบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบมีอาชีพ ตามกระบวนการทางการศึกษาทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนในชั้นเรียนที่เชื่อมโยงกัน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตามหลักอริยสัจสี่

กระบวนการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาแบบอริยสัจสี่

1. ทุกข์: เป็นผลจากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ไม่มีพัฒนาการและหรือต่ำกว่าโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด โดยวิเคราะห์จากรายงานผล O-NET ในปีการศึกษาที่ผ่านมาแบบสำหรับรายสถานศึกษา (วิชาใด สาระใด มาตรฐานการเรียนรู้ใด ตัวชี้วัดใด ที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา) แบบสำหรับนักเรียน แบบสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบบสำหรับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและแบบสำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาค

ทุกข์ ของผู้บริหาร เมื่อสถานศึกษายังมีรายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ย O-NET ไม่มีพัฒนาการและหรือต่ำกว่าโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด โดยวิเคราะห์จากรายงานผล O-NET ฉบับที่ 6 (ค่าสถิติแยกตามรายวิชาสำหรับโรงเรียน) แล้วนำคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือวิชาของโรงเรียนของตนเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีบริบทเดียวกัน คือ มีขนาดโรงเรียน ที่ตั้ง เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภาค สังกัด เดียวกัน และระดับประเทศ เพื่อสะท้อนผลการบริหารระดับสถานศึกษาว่าในแต่ละวิชามีผลการจัดการเรียนรู้ระดับใด นำไปใช้วางแผนการขับเคลื่อนการบริหารในแต่ละวิชาให้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

<div> <div> รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 ฉบับที่ 6 - ค่าสถิติแยกตามรายวิชาสำหรับโรงเรียน </div> </div>															
รหัสโรงเรียน.....		ชื่อโรงเรียน.....													
ขนาดโรงเรียน.....		ที่ตั้งโรงเรียน.....นอกเมือง													
จังหวัด.....		ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน													
วิชา : ภาษาไทย (61)															
การจำแนก ระดับ ค่าสถิติ	จำนวน ผู้เข้าสอบ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)			ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)			คะแนนสูงสุด (Max.)			คะแนนต่ำสุด (Min.)			มัธยฐาน (Median) รวม	ฐานนิยม (Mode) รวม
		ปรนัย	อัตนัย	รวม	ปรนัย	อัตนัย	รวม	ปรนัย	อัตนัย	รวม	ปรนัย	อัตนัย	รวม		
โรงเรียน	82	96.32	57.8	53.41	36.11	64.2	88.12	50.62	25.16	75.78	50.12	75.2	75.17	75.39	*75.28
ขนาดโรงเรียน	232,888	01.36	05.9	06.45	09.12	54.3	16.14	00.80	00.20	50.99	00.0	00.0	0.00	44.25	40.25
ที่ตั้งโรงเรียน: ในเมือง	4,413	44.38	10.9	54.47	96.12	40.3	91.14	00.75	75.18	50.92	00.5	00.0	5.00	46.75	53.25
ที่ตั้งโรงเรียน: นอกเมือง	12,106	85.34	78.8	63.43	27.11	20.3	02.13	00.75	50.19	50.87	50.2	0.00	8.75	42.75	35.50
จังหวัด	16,519	18.35	87.8	68.44	85.11	26.3	66.13	00.75	50.19	50.92	50.2	0.00	5.00	43.75	35.50
เขตพื้นที่	2,055	10.34	93.8	02.43	31.11	17.3	96.12	50.67	50.19	25.86	00.10	0.00	11.00	42.50	35.50
สังกัด	450,996	17.36	12.9	29.45	99.11	47.3	99.13	00.80	00.20	00.98	00.0	0.00	0.00	44.50	40.75
ภาค	216,345	57.35	78.8	35.44	83.11	36.3	72.13	50.77	00.20	50.95	00.0	0.00	0.00	43.50	40.75
ประเทศ	704,705	30.37	28.9	58.46	46.12	55.3	55.14	00.80	00.20	50.99	00.0	0.00	0.00	45.75	43.25

*: มีค่าฐานนิยมมากกว่า 1 ค่า

ภาพที่ 2 รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)

ทุกข์ ของครู คือ ในรายวิชา สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่สอน มีคะแนนเฉลี่ย O-NET ไม่มีพัฒนาการ และหรือต่ำกว่าโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด โดยวิเคราะห์จากรายงานผล O-NET ฉบับที่ 5 (ค่าสถิติสำหรับโรงเรียนแยกตามสาระ) ฉบับที่ 2 (ค่าสถิติสำหรับโรงเรียน

แยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ ฉบับที่ 3 (ร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อระดับโรงเรียน) ของโรงเรียนของตน ตามลำดับ และไปเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่นที่มีบริบทเดียวกัน คือ ขนาดโรงเรียน ที่ตั้งเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภาค สังกัดเดียวกัน และระดับประเทศ เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของครูว่าในแต่ละสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด มีผลการจัดการเรียนรู้ระดับใด นำไปใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีทิศทางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้นำรายงาน O-NET ฉบับที่ 1 (ผลการทดสอบรายบุคคลสำหรับโรงเรียน) มาวิเคราะห์ประเมินความสอดคล้องการให้คะแนนและเกรดแก่นักเรียนในวิชาที่สอนในโรงเรียน (ปพ.5 และ ปพ.1 กับระดับชาติ (O-NET))

วิชา : ภาษาไทย (61)															
สาระ	คะแนนเต็ม	ค่าสถิติจำแนกตามระดับ													
		โรงเรียน		ขนาดโรงเรียน		ที่ตั้งโรงเรียน		จังหวัด		สังกัด		ภาค		ประเทศ	
		Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
การอ่าน	00.100	39.63	15.26	42.98	17.88	41.45	16.70	42.68	17.55	43.31	17.82	42.31	17.54	44.51	18.34
การเขียน	100.00	84.42	92.14	01.46	43.17	56.44	94.15	45.28	16.23	46.17	17.11	44.68	16.64	47.35	17.54
การฟัง	100.00	76.59	88.29	25.66	03.27	06.65	26.62	66.32	26.67	66.62	26.81	65.88	26.95	68.21	26.64
หลักการ	100.00	32.37	61.18	82.38	98.18	35.37	18.07	38.44	18.72	39.04	18.94	38.46	18.85	40.36	19.51
วรรณคดี	100.00	93.32	07.24	60.38	89.23	25.37	23.46	38.29	23.77	38.68	23.82	38.06	23.70	39.97	24.26

สาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศได้แก่

1.) การฟัง การดู และการพูด 2.) วรรณคดีและวรรณกรรม 3.) การอ่าน 4.) การเขียน 5.) หลักการใช้ภาษาไทย

ภาพที่ 3 รายงานฉบับที่ 5 – ค่าสถิติแยกสาระสำหรับโรงเรียน

วิชา : ภาษาไทย (61)															
มาตรฐานการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ค่าสถิติจำแนกตามระดับ													
		โรงเรียน		ขนาดโรงเรียน		ที่ตั้งโรงเรียน		จังหวัด		สังกัด		ภาค		ประเทศ	
		Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
มาตรฐาน ท 1.1	100.00	39.63	15.2	42.98	17.88	41.45	16.70	42.68	17.55	4	17.82	42.31	17.54	44.51	18.34
มาตรฐาน ท 2.1	100.00	42.84	14.92	46.01	17.43	44.56	94.15	45.28	16.23	46.17	17.11	44.68	16.64	47.35	17.54
มาตรฐาน ท 3.1	100.00	59.76	29.8	66.25	27.03	65.06	26.62	66.32	26.67	66.62	26.81	65.88	26.95	68.21	26.64
มาตรฐาน ท 4.1	100.00	37.32	18.6	38.82	18.98	37.35	18.07	38.44	18.72	39.04	18.94	38.46	18.85	40.36	19.51
มาตรฐาน ท 5.1	100.00	32.93	24.0	38.60	23.89	37.25	23.46	38.29	23.77	38.68	23.82	38.06	23.70	39.97	24.26

มาตรฐานการเรียนรู้ที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศได้แก่

1.) มาตรฐาน ท 3.1 2.) มาตรฐาน ท 5.1 3.) มาตรฐาน ท 1.1 4.) มาตรฐาน ท 2.1 5.) มาตรฐาน ท 4.1

ภาพที่ 4 รายงานฉบับที่ 2 – ค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน

วิชา: ภาษาไทย (61) รหัสชุดข้อสอบ 100

ข้อที่	ร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกจำแนกตามระดับ						
	โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	ที่ตั้งโรงเรียน	จังหวัด	สังกัด	ภาค	ประเทศ
1	14.29	22.32	20.43	20.82	22.63	21.74	22.60
2	19.05	38.37	35.25	36.67	38.49	37.75	40.24
3	9.52	32.32	27.18	30.50	32.58	30.32	35.51
4	52.38	46.86	47.28	47.09	47.69	46.52	48.00
5	23.81	31.82	29.28	32.89	32.49	30.49	35.58
6	85.71	90.86	91.40	91.97	91.61	91.27	92.21
7	57.14	64.36	65.34	65.88	66.65	65.37	67.38
8	14.29	27.31	26.63	27.37	26.86	26.35	28.15
9	52.38	46.17	47.40	47.98	47.35	46.27	48.58
10	42.86	29.74	30.82	31.30	30.70	30.73	30.88

ภาพที่ 5 รายงานฉบับที่ 3 – ร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อ สำหรับโรงเรียน

สทศ NIETS
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)

รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560
ฉบับที่ 1 - ผลการทดสอบรายบุคคลสำหรับโรงเรียน

รหัสโรงเรียน ชื่อโรงเรียน
ขนาดโรงเรียน ที่อยู่พิเศษ ที่ตั้งโรงเรียน ในเมือง
จังหวัด กรุงเทพมหานคร ภาค กรุงเทพมหานคร สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผลสอบจำแนกตามวิชา
2. ระดับผลสอบ (เกรด)
3. ร้อยละ 30 ผลการทดสอบ

ลำดับ	เลขที่ที่นั่งสอบ	เลขประจำตัวประชาชน	ชื่อ - สกุล	ผลคะแนนการทดสอบ O-NET จำแนกตามวิชา				ระดับผลการทดสอบ O-NET จำแนกตามวิชา				ร้อยละ 30 ผลการทดสอบ O-NET
				91	94	95	93	91	94	95	93	
1				68.00	52.00	40.00	32.00	3.00	2.50	2.00	1.50	0.68
2				52.00	32.00	62.00	68.00	2.50	2.00	3.00	3.00	0.79
3				86.00	68.00	60.00	94.00	4.00	3.00	2.50	4.00	1.01
4				72.00	52.00	40.00	50.00	3.00	2.50	2.00	2.50	0.75
5				58.00	40.00	38.00	26.00	2.50	2.00	2.00	1.50	0.60
6				83.00	64.00	40.00	40.00	3.50	3.00	2.00	2.00	0.79
7				85.00	48.00	58.00	76.00	3.50	2.50	2.50	3.50	0.90
8				75.00	84.00	50.00	68.00	3.50	3.50	2.50	3.00	0.94
9				81.00	40.00	46.00	46.00	3.50	2.00	2.00	2.00	0.71
10				75.00	84.00	56.00	70.00	3.50	3.50	2.50	3.00	0.94

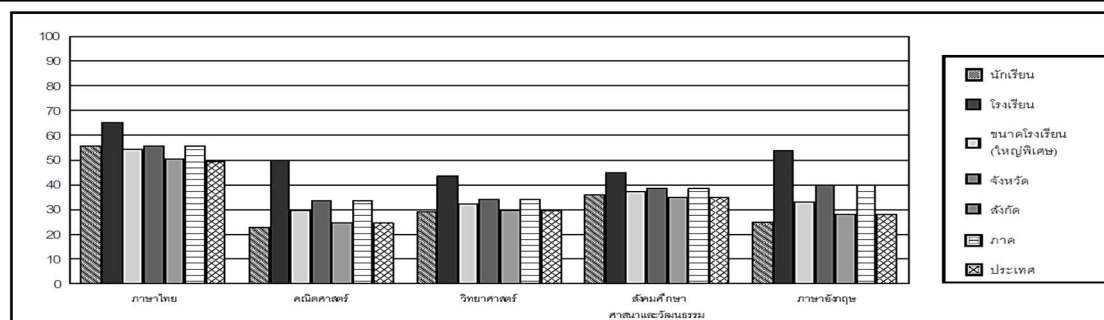
ภาพที่ 6 รายงานฉบับที่ 1 – ผลการทดสอบรายบุคคลสำหรับโรงเรียน

นักเรียนและผู้ปกครองจะเกิดทุกข์ เมื่อคะแนน O-NET ของนักเรียนในวิชาใดที่ยังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนตนเอง และหรือคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน (ขนาดโรงเรียนที่ตั้ง เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภาค สังกัดเดียวกัน) และระดับประเทศ และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด รวมทั้งวิชาที่นักเรียนได้คะแนนมาตรฐาน (T-Score) ต่ำกว่าวิชาอื่นๆ และมีวิชาที่ได้คะแนนมาตรฐาน (T-Score) ต่ำกว่า 50 โดยวิเคราะห์รายงานผล O-NET สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล (E-Score)

2. คะแนน O-NET

รหัส วิชา	กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนน เต็ม	คะแนน O-NET ที่ได้	คะแนน มาตรฐาน (T-Score)	คะแนนเฉลี่ยจำแนกตามระดับ					
					โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน (ใหญ่พิเศษ)	จังหวัด	สังกัด	ภาค	ประเทศ
01	ภาษาไทย	100.00	55.50	53.96	65.25	54.20	55.82	50.07	55.82	49.25
04	คณิตศาสตร์	100.00	22.50	48.85	49.94	29.33	33.66	24.64	33.66	24.53
05	วิทยาศาสตร์	100.00	28.85	49.57	43.30	32.20	33.98	29.48	33.98	29.37
02	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	100.00	36.00	51.43	44.63	37.38	38.71	34.96	38.71	34.70
03	ภาษาอังกฤษ	100.00	25.00	47.74	53.80	32.97	39.65	27.91	39.65	28.31

3. กราฟเปรียบเทียบผลคะแนน O-NET ของนักเรียนกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียน ขนาดโรงเรียน จังหวัด สังกัด ภาค และประเทศ

ภาพที่ 7 แบบรายงานผลการทดสอบระดับชาติ รายบุคคล (E-Score)

ทุกซ์ ของผู้บริหาร และ ศึกษานิเทศก์ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อยังมีวิชา (รายงานฉบับที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานสำหรับเขตพื้นที่) มีสาระ (รายงานฉบับที่ 5 ค่าสถิติสำหรับเขตพื้นที่แยกตามสาระการเรียนรู้) มีมาตรฐานการเรียนรู้ (รายงานฉบับที่ 2 ค่าสถิติสำหรับเขตพื้นที่แยกตามมาตรฐานการเรียนรู้) และมีตัวชี้วัด (รายงานฉบับที่ 3 ร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อในเขตพื้นที่) **ไม่มี**พัฒนาการและหรือต่ำกว่าเขตพื้นที่ สังกัด และประเทศ และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด โดยวิเคราะห์รายงานผล O-NET สำหรับรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ในทำนองเดียวกัน ทุกซ์ ของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการภาค เมื่อยังมีวิชา สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ในโรงเรียนในจังหวัด ในภาค **ไม่มี**พัฒนาการและหรือต่ำกว่าจังหวัด/ภาค สังกัด และประเทศ และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด โดยวิเคราะห์รายงานผล O-NET สำหรับรายงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการภาค

2. สมุทัย เป็นสาเหตุที่ผล (Output) ของการจัดการศึกษาที่ยังมีผล O-NET ของนักเรียน ของสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและของสำนักงานศึกษาธิการภาค **ไม่มี**พัฒนาการและหรือต่ำกว่าโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภาค **ในบริบทเดียวกัน** และหรือต่ำกว่าประเทศ และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด ที่นักเรียน ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้อง สามารถปรับปรุงและพัฒนาได้ภายในปีการศึกษา นั้น ๆ อันได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่เน้นด้านจิตพิสัยโดยเฉพาะ ความตระหนัก (Awareness) และเห็นคุณค่า ความพยายาม (Attempt) ความรับผิดชอบ วินัย และกระบวนการ (Process) เน้นทักษะพิสัย ในด้านพฤติกรรมกรการเรียนรู้ พฤติกรรมกรจัดการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรบริหาร ที่อาจไม่เต็มตามศักยภาพเท่าที่ควรโดยเฉพาะขาดการนำผลการทดสอบรายตัวชี้วัดในระดับชั้นเรียน (ปพ.5) และระดับชาติ (O-NET) ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้และการบริหาร ในแต่ละวิชาจึงต้องให้กลุ่มนักเรียน ครู และผู้บริหาร ร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุ/ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอบ O-NET

ใบงานที่ 4 : แบบวิเคราะห์เงื่อนไข/ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ดีขึ้น

คำถาม: เงื่อนไขหรือปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ผลการจัดการเรียนรู้ดีขึ้น

(1) ชื่อสถานศึกษา อำเภอ..... จังหวัด..... สังกัด.....

(2) ขนาดโรงเรียน ☐ เล็ก ☐ กลาง ☐ ใหญ่ ☐ ใหญ่พิเศษ (3) เปิดสอนระดับชั้น ☐ อนุบาล-ป.6 ☐ ป.1-ป.6 ☐ อนุบาล- ม.3 ☐ ป.1-ม.3 ☐ ม.1-ม.3 ☐ ม.1-ม.6

(4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ☐ ภาษาไทย ☐ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ☐ ภาษาอังกฤษ ☐ คณิตศาสตร์ ☐ วิทยาศาสตร์

คำชี้แจง : วิเคราะห์สาเหตุ/ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอบ O-NET แล้วสรุปเงื่อนไข/ปัญหาที่ทำให้ผลการทดสอบ O-NET ต่ำ และเงื่อนไขที่ทำให้ O-NET สูงขึ้น บันทึกในตารางตามประเด็นที่กำหนด

พฤติกรรม	นักเรียน			ครู			ผู้บริหาร		
	INPUT (จิตใจ) Awareness	Process/วิธีการ (พฤติกรรมกรรมการเรียน)	อื่นๆ	INPUT (จิตใจ) Awareness	Process/วิธีการ (พฤติกรรมกรรมการเรียน)	อื่นๆ	INPUT (จิตใจ) Awareness	Process/วิธีการ (พฤติกรรมกรรมการเรียน)	อื่นๆ
เงื่อนไข/ ปัญหาที่ ทำให้ O-NET ต่ำ									
เงื่อนไข ที่ทำให้ O-NET สูงขึ้น									

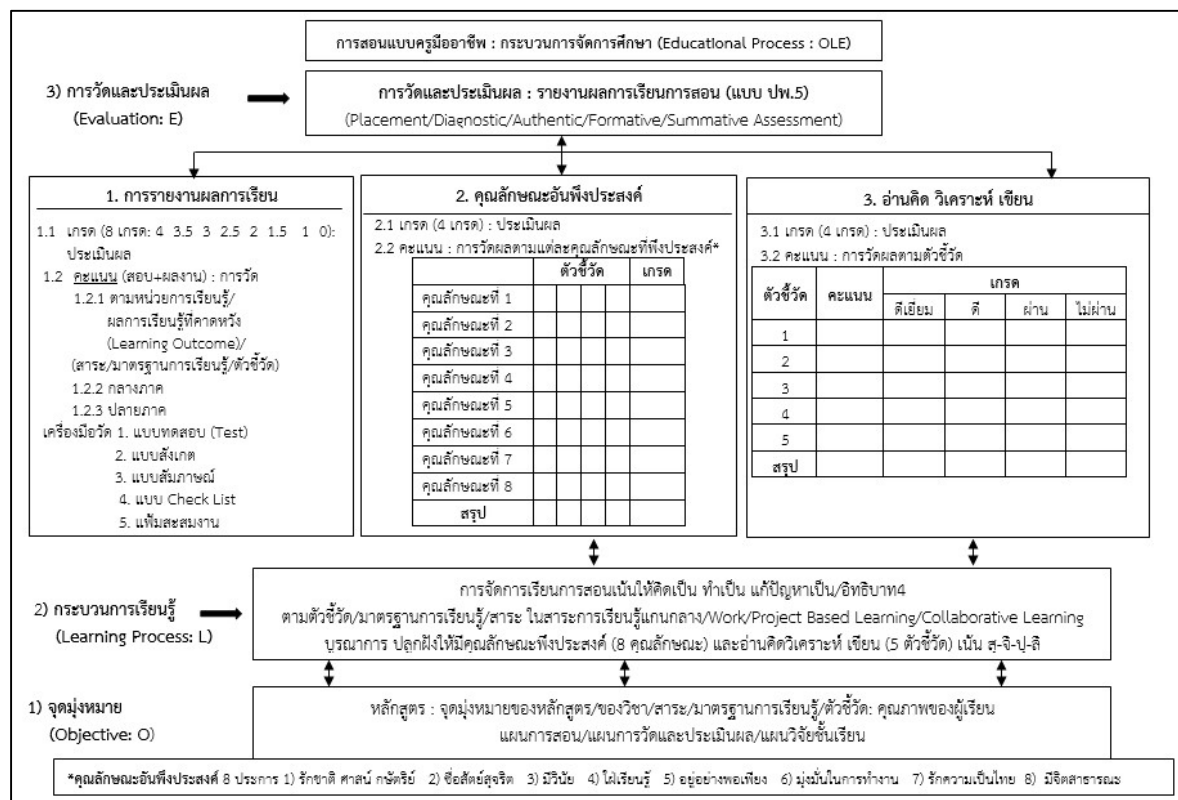
ภาพที่ 8 แบบวิเคราะห์เงื่อนไข/ปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ดีขึ้น

3. นิโธ ให้ผลการจัดการศึกษา (คะแนน O-NET) ในปีการศึกษาถัดไป มีพัฒนาการและหรือสูงกว่าโรงเรียน เขตพื้นที่ จังหวัด ภาค ในบริบทเดียวกัน และหรือเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยการบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบมืออาชีพที่เน้นให้การประเมินระดับชั้นเรียน (ปพ.5) พร้อมรับการประเมินระดับชาติ (O-NET) โดยต้องไม่เพิ่มภาระให้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้อง

4. มรรค แปลว่า ข้อปฏิบัติ แนวทาง หรือ หนทางแห่งการดับทุกข์ โดย นักเรียน ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันลดจุดอ่อนที่ทำให้คะแนน O-NET ต่ำ และเพิ่มจุดแข็งที่ทำให้คะแนน O-NET สูง ที่ได้จากการวิเคราะห์สาเหตุ/ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอบ O-NET ในชั้นสมุทัย และมุ่งปรับปรุงและพัฒนา ในรายวิชา สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่ยังมีผล O-NET ไม่มีพัฒนาการและหรือต่ำกว่าโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน และหรือต่ำกว่าที่เกณฑ์กำหนด ที่ได้จากการวิเคราะห์รายงาน O-NET สำหรับนักเรียนรายบุคคล (E-Score) สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการภาค ในชั้นทุกชั้น โดยทุกฝ่ายต้องปฏิบัติงานด้วยยึดหลัก **อิทธิบาท 4** (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) และเพิ่มความตระหนัก และเห็นคุณค่า ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน ตลอดจนความพยายาม เตรียมความพร้อมในการสอบ O-NET โดยเฉพาะครูในแต่ละวิชาต้องร่วมมือกันแนะนำให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการสอบ O-NET เนื่องจากรายงาน O-NET ของนักเรียน (E-Score) ช่วยให้นักเรียนรู้ว่าได้คะแนน (ดูคะแนนมาตรฐาน T-Score) วิชาใดมากเป็นอันดับที่ 1 2 3 4 5 ตามลำดับ (แข่งกับตนเอง) และแข่งกับเพื่อน (เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยในโรงเรียนอื่นๆ ที่มีบริบทเดียวกัน) และระดับประเทศ ที่สำคัญมีการระบุคะแนนและเกรด O-NET ของทุกวิชาที่มีการสอบ (ทุกโรงเรียนใช้ข้อสอบเดียวกัน) ควบคู่กับคะแนนและเกรด (GPA) ของ

โรงเรียน (แต่ละโรงเรียนใช้ข้อสอบต่างกัน) ในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.1) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการเรียน และหรือนำไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 4 และมหาวิทยาลัยตามลำดับ) หรือไปใช้สมัครงานในอนาคต อย่างไรก็ตาม ทั้งครูและผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมีเจตคติทางบวก ต่อการสอบ O-NET มากยิ่งขึ้น และนำรายงานผล O-NET ไปใช้ในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาผลการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

ในด้านกระบวนการ (Process) เน้นให้พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ของครูและของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง มีระบบตามวงจรคุณภาพ (Plan Do Check Action : PDCA) เช่น นักเรียนต้องมีพฤติกรรมกรเรียนอย่างน้อย ประกอบด้วย การทบทวนและเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ตั้งใจระหว่างเรียนที่ยึดหลักหัวใจนักปราชญ์ (สุ จิ ปุ ลิ) และทบทวนหลังเรียนจบ (โน้ตย่อ หรือ Mind map ทำการบ้านเรียนรู้ด้วยตนเอง) ส่วนครูและผู้บริหาร ต้องมีพฤติกรรมกรจัดการเรียนรู้ การบริหาร แบบมีอาชีพตามกระบวนการจัดการศึกษา (Educational Process) ให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้ง 3 องค์ประกอบดังนี้

ภาพที่ 9 กรอบแนวคิดการวัดและประเมินผล

1) กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (Educational objectives) จากคุณภาพผู้เรียนในหลักสูตรฯ โดยเฉพาะจากเอกสาร “ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ” และต้องเน้นคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) แล้วจัดทำแผนการสอนและแผนการสอบให้สอดคล้องกันตามสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ที่ต้องสอนและสอบและต้องบันทึกใน ปพ. 5 เป็นหลักฐาน รวมทั้งจัดทำแผนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research)

2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning process) ตามแผนการสอน แผนการสอบ แผนการวิจัย ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยอาจใช้การแก้ปัญหา (Problem-based solving) การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Collaborative learning) การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experience-based learning) การเรียนรู้จากการทำงานหรือโครงการ (Work or Project-based learning) และการเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Case-based learning) โดยเฉพาะครูควรได้น้อมนำกระแสพระราชดำรัสเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ฯ “ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู ให้ครูสอนเด็กให้มีความใฝ่รู้ เพื่อน ไม่ให้แข่งกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี” มาใช้เป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้ให้เน้นบูรณาการด้าน การอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการเรียนการสอนทุกคาบ ที่มุ่งทำงานตามปกติสู่ งานวิจัย (Routine to research) ที่เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action research) โดยใช้คะแนน O-NET เป็นตัวแปรตาม (Dependent variable) และใช้วิธีการสอน หรือการบริหาร หรือการเรียน เป็นตัวแปรต้น (Independent variables)

ผู้บริหารต้องนิเทศการสอน (ตามแผนการสอน แผนการสอบ แผนวิจัย ที่ใช้ผลการวิเคราะห์ รายงานผล O-NET ของปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นฐาน) และการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะคุณภาพของ แบบทดสอบแต่ละวิชา (แต่ละวิชามีผังแบบทดสอบที่ใช้ตรวจความตรงตามเนื้อหา) คุณภาพของข้อสอบ รายข้อ (มีความตรงกับตัวชี้วัดที่ต้องการวัด มีความเป็นปรนัย ไม่มีความลำเอียง ค่าความยาก และอำนาจ จำแนก) แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา (ปพ.5) มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ยุติธรรม มีหลักฐานแสดง ได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีการนำผลการทดสอบไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพียงใด เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุน โดยเฉพาะการพัฒนาครูสอนแบบครุมีอาชีพ

3) การวัดและประเมินผลการศึกษา (Educational evaluation) ตามแนวปฏิบัติการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในองค์ประกอบด้าน ผลการเรียนรู้ มีการสอบประกอบด้วย สอบย่อยตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในแต่ละสาระ สอบ กลางภาค และสอบปลายภาค ที่ต้องบันทึกใน ปพ.5 และควรนำผลการสอบในแต่ละครั้งมาใช้ในการ ประเมินเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา (Formative assessment) ในการสอนตัวชี้วัด มาตรฐาน

การเรียนรู้ สาระถัดไป และใช้ทำนายเพื่อเตรียมความพร้อมรับการทดสอบและประเมินระดับชาติ (O-NET) ที่ประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรเช่นกัน ที่สำคัญครูต้อง (1) สอนให้ครบตามตัวชี้วัดในหลักสูตร และที่ระบุในผังแบบทดสอบ O-NET และ (2) สอบปลายภาค/ปี ด้วยข้อสอบ (เขียนข้อสอบในบัตรข้อสอบ (Item card) ภายหลังสอนจบในแต่ละรายตัวชี้วัดทันที) ทำนองแบบ O-NET ที่เป็นแบบ PISA Like ที่มุ่งวัดพฤติกรรมความคิดขั้นสูง (การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า) และให้ครบตามรูปแบบข้อสอบ O-NET ที่มี 2 รูปแบบ (ปรนัยแบบเลือกตอบ 80% และรูปแบบอื่นๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ให้เติมค่าตัวเลข วิชาวิทยาศาสตร์ มีปรนัยแบบเลือกตอบเชิงซ้อน ภาษาไทย ประถมศึกษาปีที่ 6 มีอัตนัยเขียนตอบ เป็นต้น อีก 20 %) ที่ระบุในผังแบบทดสอบ (Test blueprint) O-NET ของแต่ละวิชา รวมทั้ง (3) ใช้กระดาษคำตอบ O-NET ในแต่ละวิชา (โดยใช้โลโก้ของโรงเรียน ปิดทับโลโก้ของ สทศ.) ในการสอบในชั้นเรียนของโรงเรียน ที่ในแต่ละปีการศึกษา ทาง สทศ. ได้เผยแพร่ ผังแบบทดสอบ รูปแบบข้อสอบ ตัวอย่างข้อสอบในแต่ละรูปแบบ ตัวอย่างกระดาษคำตอบ O-NET ล่วงหน้าก่อนสอบ O-NET เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบทดสอบแต่ละวิชา และใช้เตรียมความพร้อมในการสอบ O-NET และหลังสอบ สทศ. ยังได้เผยแพร่ ข้อสอบ O-NET และเฉลยทุกวิชา ทางเว็บไซต์ www.niets.or.th ถือเป็นการปฏิบัติงานตามปกติควบคู่กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทั้งในระดับชั้นเรียน และโรงเรียน/หน่วยงาน ตลอดจนประยุกต์การประเมินในระดับชั้นเรียนทำนองเดียวกับการตรวจรักษาผู้ป่วยทางการแพทย์ โดยให้ถือว่านักเรียนเป็นคนไข้ ต้องการการรักษาอาการที่ยังไม่เรียนรู้จากครู (หมอรักษาอาการที่ยังไม่เรียนรู้) ก่อนตรวจทุกครั้ง ต้องมี OPD card แบบประวัติคนไข้ และประวัติการรักษา (ครูจัดทำบัตรบันทึกประวัตินักเรียนและประวัติการเรียน) ต้องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดความดัน (ก่อนสอน ครูต้องประเมินความรู้ความสามารถพื้นฐาน ด้วยการประเมินเพื่อจัดตำแหน่ง (Placement assessment)) เมื่อพบหมอ หมอจะอ่าน OPD card แล้วซักถาม พร้อมสังเกต ใช้เครื่องมือตรวจ คนไข้แล้ววินิจฉัยอาการ (ระหว่างสอน ครูควรใช้ประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) และประเมินเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic assessment) ตลอดจนประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Formative assessment) แล้วหมอก็สั่งยาตามลำดับทุกครั้งของการรักษาและในการประเมินเพื่อให้ครบเป็นการประเมินสรุปรวม (Summative assessment)) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดควรเน้นทั้งการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การสำรวจ และแฟ้มสะสมงานเป็นสำคัญ แล้วใช้แบบทดสอบที่เน้นให้เขียนตอบ (อัตนัย)

ตัวอย่างข้อสอบปรนัย หลายตัวเลือกมากกว่า 1 คำตอบ

3. รูปแบบปรนัย หลายตัวเลือกมากกว่า 1 คำตอบ

ตัวอย่างข้อสอบ

1. สมมติว่าดอกสีม่วงกับดอกสีขาว ได้ลูกรุ่นแรก (F_1) เป็นสีม่วงทั้งหมด นำ F_1 ผสมกันเอง ได้ลูกรุ่นที่ 2 (F_2) มีลักษณะเด่น : ลักษณะด้อย = 3 : 1 ข้อใดสรุปถูกต้อง

1. ดอกสีม่วงเป็นลักษณะด้อย ดอกสีขาวเป็นลักษณะเด่น
2. ลูกรุ่นแรก (F_1) มีลักษณะเด่นทั้งหมด
3. F_1 มีลักษณะเป็นดอกสีม่วงและดอกสีขาว
4. F_2 มีลักษณะเป็นดอกสีม่วงทั้งหมด
5. F_2 มีลักษณะเป็นดอกสีม่วงกับดอกสีขาว
6. F_2 ได้ดอกสีขาว : ดอกสีม่วง = 3 : 1

ตัวอย่างการตอบ

ระบาย 2 คำตอบที่ถูกคือในช่องข้อ

1	(1)	☒	(3)	☐	(4)	☐	(6)
2	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	☒	(6)

ภาพที่ 10 ตัวอย่างข้อสอบ O-NET ปรนัยหลายตัวเลือก
มากกว่า 1 คำตอบ

[illegible]

ภาพที่ 11 ตัวอย่างข้อสอบ O-NET ปริญญา
เลือกตอบเชิงซ้อน

Figure 12 displays two screenshots of the O-NET Science exam interface. The left screenshot shows the 'Candidate Information' (ข้อมูลผู้สอบ) and 'Test Blueprint' (ผังแบบทดสอบ) sections. The right screenshot shows the 'Test Questions' (ข้อสอบ) section with multiple-choice questions and a grid for marking answers.

ภาพที่ 12 ตัวอย่างกระดาษคำตอบ O-NET วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในที่นี้ ได้ยกตัวอย่างความสัมพันธ์กันระหว่าง (1) ผังแบบทดสอบ (Test blueprint) ที่ต้องสอนแล้วสอบ (2) ลักษณะเฉพาะของข้อสอบ และ (3) ข้อสอบที่วัดตามลักษณะเฉพาะของข้อสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นข้อสอบอัตนัย ปีการศึกษา 2559 และ 2560

2. รูปแบบข้อเขียนตอบ จำนวน 2 ข้อ (ข้อละ 10 คะแนน)

สาระ	มาตรฐาน	คุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	คุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ใช้ในการสอบ O-NET	ตัวชี้วัด	รายละเอียดตัวชี้วัด	สรุป จำนวน ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบ ข้อสอบ (จำนวนข้อ)	คะแนน
2 การเขียน	พ.2.1 ใช้กระบวนการ เขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรื่องความ อ่อนความ และเขียนเรื่องยาว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศ และรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ	มีทักษะในการคิดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำ ชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียน เรื่องความ อ่อนความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่าง สร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน	มีทักษะในการคิดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำ ชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรื่องความ อ่อนความ จดหมาย ส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	ป.6/2 ป.6/5 ป.6/8	เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม เขียนข้อความจากเรื่องที่อ่าน เขียนเรื่องตามจินตนาการและ สร้างสรรค์	3	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนสื่อสาร เช่น <ul style="list-style-type: none"> จดหมายกิจธุระ โน้ตชีตประจำวัน รายงานการศึกษาค้นคว้า การเขียนข้อความจาก วรรณคดีและวรรณกรรม ในหนังสือเรียนหรือสื่อต่าง ๆ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนโน้ตชีตใจ 	2	20
รวม						3		2	20
รวม 2 รูปแบบ						19		34	100
จำนวนเวลาที่ใช้สอบ						90 นาที			

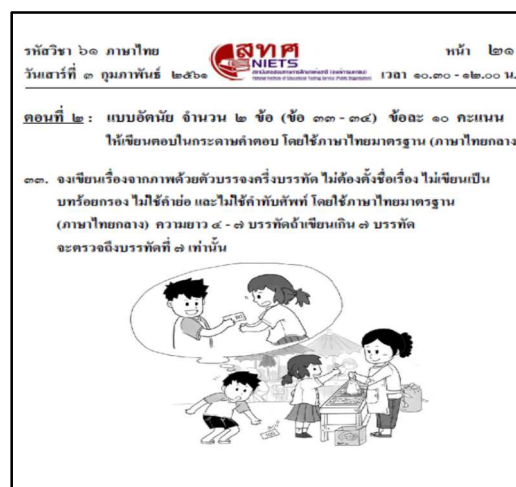
ภาพที่ 13 ตัวอย่างผังแบบทดสอบ รูปแบบข้อสอบ และจำนวนข้อสอบ O-NETวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560

(1) มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Standards)	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
(2) ตัวชี้วัด (Indicators)	- เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ (ประเมินศึกษาปีที่6/8) - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม (ประเมินศึกษาปีที่6/2)
(3) หลักฐานร่องรอย (Evidence Required)	เขียนเล่าเรื่องราวจากภาพที่กำหนดให้ : ใช้ความสามารถในการเขียนสื่อสารโดยใช้คำ ประโยคได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เขียนแสดงความรู้สึกลึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์
(4) รูปแบบข้อสอบ (Allowable Item Types)	☐ เลือกตอบ ☐ เติมคำตอบสั้น ☒ เขียนตอบ
(5) ระดับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Target Cognitive levels)	จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Revised Bloom's Taxonomy) : ☐ จำ ☐ เข้าใจ ☒ ประยุกต์ใช้ ☐ วิเคราะห์ ☐ ประเมินค่า ☐ สร้างสรรค์
(6) ระดับความยากของข้อสอบ (Level of Difficulty)	☐ ง่าย ☒ ปานกลาง ☐ ยาก
(7) โมเดลข้อสอบ (Item Model)	สถานการณ์ (Prompts & Stimuli) : กำหนดภาพที่มีความคมชัดจำนวน 1 ภาพ ที่นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำเสนอแนวคิดที่น่าสนใจ คำถาม : เป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์จากภาพที่กำหนดให้มีความยาวจำนวน 5-7 บรรทัด (เวลาที่ใช้ในการทดสอบ 15 นาที) คำตอบ : เขียนเล่าเรื่อง/เล่าเหตุการณ์/เล่าพฤติกรรมหรือความรู้สึกเกี่ยวกับแนวคิดสำคัญและสร้างสรรค์ของภาพที่กำหนดให้ มีความยาวจำนวน 5-7 บรรทัด (เขียนเล่าเรื่อง/เล่าเหตุการณ์/เล่าพฤติกรรมหรือความรู้สึก/เล่านิทานที่แสดงแนวคิดสำคัญของภาพที่กำหนดให้ มีความยาวจำนวน 5-7 บรรทัด) เกณฑ์การให้คะแนน : คะแนนเต็ม 10 คะแนน แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ (1) เขียนเป็นเรื่องและมีความยาวตรงตามคำสั่ง (1 คะแนน) (2) เนื้อหา (นำเสนอแนวคิดสำคัญของภาพได้ อย่างมีการเรียงลำดับความคิด และการเชื่อมโยงความคิด) (4 คะแนน) (3) ภาษา (การสะกดการันต์ และการใช้เครื่องหมาย การใช้คำ/สำนวน ประโยค และวรรคตอนถูกต้อง) (5 คะแนน)
(8) สถานการณ์ที่ใช้ (Allowable Stimuli)	เป็นภาพถ่าย/ภาพวาด เกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ที่นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำเสนอแนวคิดสำคัญของภาพได้ โดยต้องหลีกเลี่ยงการใช้ภาพที่มีลิขสิทธิ์

ภาพที่ 14 ตัวอย่างลักษณะเฉพาะของข้อสอบ (Item specification) เขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างสรรค์จากภาพกำหนด

ภาพที่ 15 ตัวอย่างข้อสอบ O-NET
วิชาภาษาไทย ป.6 ปีการศึกษา 2559

ภาพที่ 16 ตัวอย่างข้อสอบ O-NET
วิชาภาษาไทย ป. 6 ปีการศึกษา 2560

จากภาพที่ 15 และ 16 ข้อสอบทั้ง 2 ข้อ ออกตามลักษณะเฉพาะของข้อสอบ (Item specification) เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์จากภาพกำหนด ที่วัด (1) สาระการเขียน (2) มาตรฐานการเรียนรู้ ฐ. 2.2 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (3) ตัวชี้วัด ประถมศึกษาปีที่ 6/8 เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ และประถมศึกษาปีที่ 6/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

บทสรุป

ในการจัดการศึกษา ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมาย และตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พุทธศักราช 2560 - 2579) ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนด ใช้การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญให้โรงเรียนมีจำนวนร้อยละ ของนักเรียน มีคะแนน O-NET ตั้งแต่ 50% ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้น และให้ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ผลการสอบ O-NET ของนักเรียนระหว่างพื้นที่/ภาคการศึกษา ในวิชาคณิตศาสตร์และอังกฤษลดลง และเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กำหนดให้ ... รัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เป็นการทดสอบความรู้ ความคิด รวบรวมตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่นักเรียนในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนต้องสอบ เพื่อเป็นการประเมิน ระดับชาติ โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่เป็นไปตามมาตรฐานการทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของข้อสอบ (ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และ ค่าการเดา) และคุณภาพของแบบทดสอบ O-NET มีความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความ เชื่อ (Reliability validity) อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ โดยเฉพาะมีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบ PISA ปี

2015 ด้วย แบบการรายงานผล O-NET มี 5 แบบ ประกอบด้วย แบบที่ 1 นักเรียนรายบุคคล แบบที่ 2 รายงานสถานศึกษามีจำนวน 6 ฉบับ (ใบรายงานผลของนักเรียนในสถานศึกษา ค่าสถิติระดับโรงเรียนแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละวิชา ร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อของแต่ละวิชา ช่วงคะแนนของผู้เข้าสอบแต่ละรายวิชา ค่าสถิติระดับโรงเรียนแยกตามสาระการเรียนรู้แต่ละรายวิชา และค่าสถิติระดับโรงเรียนแยกตามรายวิชา) แบบที่ 3 รายงานระดับเขตพื้นที่การศึกษามีจำนวน 5 ฉบับ (ค่าสถิติพื้นฐานระดับเขตพื้นที่และระดับโรงเรียนต่างๆ ภายในเขตพื้นที่ ค่าสถิติระดับเขตพื้นที่แยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ ร้อยละของนักเรียนที่ตอบถูกในแต่ละข้อระดับเขตพื้นที่ ช่วงคะแนนของผู้เข้าสอบ และค่าสถิติระดับเขตพื้นที่แยกตามสาระการเรียนรู้) แบบที่ 4 แบบรายงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และแบบที่ 5 แบบรายงานสำนักงานศึกษาธิการภาค

รายงานผล O-NET ในทุกแบบ ได้รายงานค่าสถิติจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ขนาดโรงเรียน ที่ตั้ง เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด สังกัด ภูมิภาคเดียวกัน และระดับประเทศ เพื่อให้นักเรียนผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำเป็นข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประเมินตน ทั้งแบบอิงเกณฑ์ และอิงกลุ่ม สามารถนำไปวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาทั้งในด้านการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู การบริหารของผู้บริหาร เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นอย่างเป็นระบบภายใต้ข้อมูลเชิงประจักษ์

ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาไทยในยุคปัจจุบันจึงใช้ O-NET แบบมีอาชีพด้วยหลักอริยสัจสี่ ดังนี้

1. ทุกข์ โดยการวิเคราะห์คะแนนและคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนตนเอง จากรายงานผล O-NET ระดับนักเรียน (E-Score) ประเมินผลรายวิชาที่เรียน สำหรับครู ใช้รายงาน O-NET รายงานสถานศึกษาฉบับที่ 1 (คะแนนและเกรด O-NET ของนักเรียนในแต่ละวิชา) ฉบับที่ 2 (คะแนนเฉลี่ยในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ของวิชา) ฉบับที่ 3 (ร้อยละของนักเรียนที่ตอบข้อสอบถูกในแต่ละข้อ) ฉบับที่ 5 (คะแนนเฉลี่ยในแต่ละสาระของวิชา) สำหรับผู้บริหาร ใช้รายงาน O-NET ฉบับที่ 6 (คะแนนเฉลี่ยในแต่ละวิชา) หากผลการวิเคราะห์ไม่มีพัฒนาการและหรือต่ำกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ในบริบทเดียวกัน (อิงกลุ่ม) และหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (อิงเกณฑ์) ถือว่าเป็นทุกข์

2. สมุทัย เป็นสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ผลการจัดการศึกษาต่ำ ที่นักเรียน ครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องสามารถปรับปรุงและพัฒนาได้ภายในปีการศึกษานั้น ๆ จึงเน้นที่ปัจจัยนำเข้า (Input) เฉพาะด้านจิตพิสัย เช่น ความตั้งใจ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความตระหนักเห็นคุณค่า และกระบวนการ (Process) เน้นทักษะพิสัยที่เป็นพฤติกรรมกรเรียน พฤติกรรมกรสอน พฤติกรรมกรบริหารของนักเรียน ครู และผู้บริหาร ตามลำดับ ที่อาจไม่เต็มศักยภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะการนำผลการทดสอบรายตัวชี้วัดในชั้นเรียน (ปพ.5) และระดับชาติ (O-NET) ไม่เชื่อมโยงกัน และนำไปใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้ในแต่ละวิชา ควรให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร ร่วมกันวิเคราะห์ลงความเห็น สาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ O-NET ต่ำ (จุดอ่อน) และปัจจัยที่ทำให้ O-NET สูง (จุดแข็ง)

3. นิโรธ กำหนดให้ผลการจัดการศึกษา (O-NET) ในปีการศึกษาถัดไป มีพัฒนาการและหรือสูงกว่าโรงเรียนอื่นๆ ในบริบทเดียวกัน และหรือเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยการบริหารและการจัดการเรียนรู้แบบมีอาชีพ ในการปฏิบัติงานตามปกติและควบคู่กับการวิจัย โดยไม่เพิ่มภาระนักเรียนและครู

4. มรรค แนวปฏิบัติที่นำไปสู่เป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โดยนำผลวิเคราะห์ในชั้นสมุทัยมาปฏิบัติด้วยการมุ่งลดจุดอ่อน เพิ่มจุดแข็ง และในชั้นทุกข์มาปรับปรุงในวิชา

สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่มีคะแนน O-NET ต่ำ โดยทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร มีจิตพิสัยที่ยึดหลักอิทธิบาท 4 (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) และมีกระบวนการปฏิบัติงานและพฤติกรรม ที่ยึดวงจรคุณภาพ (PDCA) โดยครูควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน มีพฤติกรรมการเรียนแบบทบทวนก่อนเรียน ตั้งใจระหว่างเรียนด้วยหัวใจนักปราชญ์ (สุ จิ ปุ ลิ) และทบทวนหลังเรียน ส่วนครู ควรสอนแบบมีอาชีพ ด้วยก่อนสอนต้องวางแผนการสอน แผนการสอบ และแผนวิจัยในชั้นเรียน มีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ว่าต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมระดับการคิดใด ตามสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ตลอดจนมุ่งเน้นทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ต้องนำผลการประเมินตนเองที่ได้จากการวิเคราะห์รายงาน O-NET ของโรงเรียน ในปีที่ผ่านมา โดยจัดอันดับความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาการสอน ในสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ที่มีผล O-NET ต่ำ มาใช้วางแผนการสอนด้วย แล้วจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผน ด้วยเน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น หลังการสอนต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทันที แล้วบันทึกผลใน ปพ. 5 ตามตัวชี้วัด ด้วยบูรณาการทั้งการประเมินเพื่อจัดตำแหน่ง การประเมินตามสภาพจริง การประเมินเพื่อวินิจฉัย การประเมินความก้าวหน้า และการประเมินสรุปรวม ทำนองการรักษาทางการแพทย์ ทั้งนี้ให้มีการสอบตามตัวชี้วัด ใช้ทำนาย O-NET เพราะสอบตัวชี้วัดที่สำคัญในหลักสูตร เช่นกัน ครูต้องสอนให้ครบทุกตัวชี้วัด และใช้รูปแบบข้อสอบ (ตามผังแบบทดสอบ O-NET ของ สทศ.) กระดาษคำตอบของ O-NET และข้อสอบ O-NET และเฉลย ที่ สทศ. เผยแพร่ มาประยุกต์ใช้สอบปลายภาคในชั้นเรียน แล้วเป็นคะแนนบันทึกใน ปพ.5 เป็นการเชื่อมโยงการประเมินในระดับชั้นเรียน การประเมินระดับโรงเรียน และการประเมินระดับชาติ ไปด้วยกันในการปฏิบัติงานตามปกติแบบมีอาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ และคณะ. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) 2555 และ 2558 กับการสอบ PISA ปี 2012 และ 2015. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), สถาบัน. (2555). มาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 14.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

- สังวรณั จัตุระโทก และคณะ. (2559). การวินิจฉัยผลการทดสอบระดับชาติและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการใช้ผลการทดสอบระดับชาติเพื่อพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2558). การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เป็นกลไกในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแบบครุมีอาชีพ: หลักอริยสัจ 4. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (อัดสำเนา).
- _____. (2559). เตรียมพร้อมสอบ O-NET ป.6 วิชาภาษาไทย รูปแบบข้อสอบอัตนัย (20%). NIETS NEWS, 2559 (ฉบับที่ 60 กันยายน-ตุลาคม).
- _____. (2560ก). การพัฒนาทักษะการจัดทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (อัดสำเนา).
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2560ข). เตรียมพร้อมสอบ O-NET ป.6 วิชาภาษาไทย (รูปแบบข้อสอบอัตนัย) ปีการศึกษา 2560. NIETS NEWS, 2560 (ฉบับที่ 66 ตุลาคม-พฤศจิกายน).
- _____. (2561). เตรียมพร้อมสอบ O-NET ป.6 วิชาภาษาไทย รูปแบบข้อสอบอัตนัย ปีการศึกษา 2560. NIETS NEWS, 2561 (ฉบับที่ 67 ธันวาคม-มกราคม).
- _____. [ม.ป.ป.]. O-NET กับการปฏิรูปการศึกษา [แผ่นพับ]. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ และคณะ. (2558). การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET: Ordinary National Educational Test) ไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ และคณะ. [ม.ป.ป.]. ทักษะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (อัดสำเนา).
- Pitiyanuwat, S., & Phanphruk, S. (Eds). (2013). *National Educational Testing and Assessment in ASEAN: Share and Learn*. Proceedings of International Symposium on National Educational Testing and Assessment in ASEAN: Share and Learn, Bangkok, 3-6 September 2013. Bangkok: Prigwhan Graphic.